
Η Βιβλιοθήκη του

Μουσείου Μπενάκη

άνοιξε *πάλι* στο *κοινό*

ΠΙΤΣΑ ΤΣΑΚΩΝΑ

Τον Ιούνιο του 2000, έγιναν τα επίσημα εγκαίνια του Μουσείου Μπενάκη, το οποίο άνοιξε και πάλι τις πόρτες του στο κοινό μετά από επτά χρόνια εντατικών εργασιών επέκτασης και ανακαίνισης, όπου και παρέμεινε κλειστό. Το ίδιο χρονικό διάστημα κλειστή ήταν και η Βιβλιοθήκη του, η οποία στεγάζεται μέσα στο χώρο του Μουσείου και χρονολογείται από την ίδρυσή του, το 1931.

Θεωρείται η μεγαλύτερη βιβλιοθήκη Μουσείου στον ελληνικό χώρο και αριθμεί 50.000 περίπου τόμους βιβλίων και περιοδικών. Το περιεχόμενό της σχετίζεται γενικότερα με το υλικό των μουσειακών συλλογών και περιλαμβάνει βιβλία ελληνικής ιστορίας και τέχνης, λαογραφίας, πνευματικής ζωής και θρησκευτικά θέματα. Για τις πολύ σημαντικές συλλογές της ισλαμικής τέχνης και της κινέζικης κεραμοουργίας, που διαθέτει το Μουσείο, υπάρχει αντίστοιχη βιβλιογραφία και στη Βιβλιοθήκη του. Το πολύτιμο τμήμα με τους περιηγητές του 17ου-19ου αιώνα και η πλούσια ενότητα από παλιές και σπάνιες εκδόσεις, αποτελούν ένα μοναδικό πεδίο γνώσεων και προσδιορίζουν την ταυτότητα της Βιβλιοθήκης, η οποία χάρη στην ιδιαιτερότητά της, κατατάσσεται στις ειδικές βιβλιοθήκες και μάλιστα μη δανειστικές. Την εικόνα της συμπληρώνει το αξιόλογο τμήμα των βυζαντινών και μεταβυζαντινών χειρο-

γράφων, που δημιουργήθηκε από τρεις ξεχωριστές ενότητες. Την προσωπική συλλογή του Αντωνίου Μπενάκη, την Παρακαταθήκη του Ταμείου Ανταλλαξίμων και τη δωρεά του Δαμιανού Κυριαζή. Τα περισσότερα χειρόγραφα είναι ελληνικά, αρκετά καραμανλίδικα και μερικά αραβικά. Ως προς το περιεχόμενό τους, αυτό ποικίλει με ευαγγέλια, λειτουργικά έργα, νομοκάνονες, κείμενα και ομιλίες πατέρων, αρχαία συγγράμματα, επιστολές και εκκλησιαστική μουσική. Ηδη, τα χειρόγραφα της βυζαντινής περιόδου, έχουν δημοσιευθεί από το Μουσείο Μπενάκη με την επιμέλεια της Ευριδίκης Ζίζικα και της Ματούλας Κουρουπού, στον κατάλογο "Ελληνικά χειρόγραφα, 10ος-16ος αιώνας", Αθήνα 1991.

Η Βιβλιοθήκη πλουτίζεται με αγορές, δωρεές πολλών φίλων και ανταλλαγές. Είναι ανοιχτή στο ευρύ κοινό για κάθε δυνατή εξυπηρέτηση των αναγνωστών και ειδικών ερευνητών, αποτελεί δε ένα ζωντανό κύτταρο του μουσειακού οργανισμού, επεκτείνοντας τις δραστηριότητές της σε διάφορους τομείς όπως: συμμετοχή σε εκθέσεις με δανεισμό του υλικού της, συμμετοχή σε κινηματογραφήσεις και τηλεοπτικά προγράμματα, εκδοτική δραστηριότητα, αποστολές εκδόσεων του Μουσείου Μπενάκη σε μικρές επαρχιακές και σχολικές βιβλιοθήκες, μουσεία και άλλα πνευματικά ιδρύματα.

Για τη σωστή οργάνωση και λειτουργία, καταγράφεται και αποδελτιώνεται το υλικό της σύμφωνα με τη σύγχρονη τεχνολογική μέθοδο. Έχει υιοθετηθεί το ηλεκτρονικό πρόγραμμα Advance, της Καναδικής Εταιρείας GEAC, το οποίο υποστηρίζει εδώ στην Ελλάδα η Εταιρεία Elidoc. Έχουν καταχωρηθεί 35.000 εγγραφές από όλες τις μονογραφίες της συλλογής και περιλαμβάνουν την αναδρομική καταλογογράφηση αλλά και την καινούργια. Δεν είναι περασμένα στο πρόγραμμα τα περιοδικά για τα οποία γίνονται προσπάθειες να συμπληρωθούν οι ελλείψεις και τα κενά τους. Παράλληλα, όμως, έχει διατηρηθεί και ο παραδοσιακός δελτιοκατάλογος, ο οποίος ενημερώνεται με συνέπεια. Απώτερος στόχος του Μουσείου Μπενάκη είναι να δημιουργηθεί μία κοινή βάση δεδομένων με το υλικό της Βιβλιοθήκης, των Ιστορικών Αρχείων και του Φωτογραφικού του Αρχείου, την οποία θα μπορούν να συμβουλευονται οι ερευνητές μέσω του διαδικτύου.

Πρόσφατα, δημιουργήθηκε και ένα παράρτημα της Βιβλιοθήκης, από τη δωρεά του μεγάλου ζωγράφου Νίκου Χατζηκυριάκου-Γκίκα. Πρόκειται για 7.000 τόμους βιβλία τέχνης - κατά κύριο λόγο ζωγραφικής - αποδελτιωμένα και καταχωρημένα στο πρόγραμμα, τα οποία στεγάζονται στην ομώνυμη

Πινακοθήκη του καλλιτέχνη και είναι προσιτά στο αναγνωστικό κοινό. Η Πινακοθήκη Γκίκα βρίσκεται στην οδό Κριεζώτου 3.

Οι αίθουσες της κεντρικής, ανακαινισμένης Βιβλιοθήκης βρίσκονται στο υπόγειο του Μουσείου Μπενάκη, διαμορφωμένες σε δύο πάτωμα που συνδέονται μεταξύ τους με δύο εσωτερικές σκάλες. Στο πρώτο πάτωμα είναι το αναγνωστήριο με τις ξύλινες βιβλιοθήκες, όπου φυλλάσσονται τα πολύτιμα και σπάνια βιβλία και σε ειδικά συρτάρια αυτά σε σχήμα folio. Δίπλα στο αναγνωστήριο βρίσκεται η αίθουσα με τα περιοδικά. Το δεύτερο πάτωμα λειτουργεί μόνο σαν βιβλιοστάσιο και περιλαμβάνει μεταλλικά, κυλιόμενα ράφια για εξοικονόμηση χώρου. Οι νέες εγκαταστάσεις πληρούν όλους τους όρους για πυρασφάλεια, ηχομόνωση, κλιματισμό και εφαρμογή αντικλεπτικού συστήματος.

Η Βιβλιοθήκη, τέλος, με τις μνημειακές της εκδόσεις, τα πολύτιμα λευκώματα, τα δυσεύρετα και μοναδικά αντίτυπα που διαθέτει αποτελεί ένα πολύ σημαντικό πυρήνα πληροφοριών στο κέντρο της Αθήνας. Είναι ανοιχτή σε κάθε αναγνώστη και λειτουργεί καθημερινά από τις 9.00 το πρωί μέχρι τις 3.00 το μεσημέρι, εκτός από το Σαββατοκύριακο.

Η Πίτσα Τσάκωνα είναι βιβλιοθηκονόμος στη Βιβλιοθήκη του Μουσείου Μπενάκη.

Από την αίθουσα των περιοδικών της Βιβλιοθήκης του Μουσείου Μπενάκη.

Από τον χώρο του αναγνωστηρίου της Βιβλιοθήκης του Μουσείου Μπενάκη.

